

**Положення
про співпрацю із страховими компаніями**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Спостережною Радою АТ "АЛЬТБАНК"
Протокол від 28.08.2018 № 13

ЗМІСТ

I.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
II.	ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ	3
III.	ПРИНЦИПИ ВІДБОРУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ.....	3
IV.	ПОРЯДОК ВКЛЮЧЕННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ДО ПЕРЕЛІКУ РЕКОМЕНДОВАНИХ ДО СПІВПРАЦІ З БАНКОМ.....	4
V.	МЕТОДИКА ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЛІМІТІВ СТРАХОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	6
VI.	МОНІТОРИНГ ЛІМІТІВ СТРАХОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	9
VII.	ДОДАТКИ	9

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про співпрацю із страховими компаніями (далі – Положення), розроблено відповідно до чинного законодавства України, в т.ч. нормативно-правових актів Національного банку України, Статуту АТ «АЛЬТБАНК» (далі – Банк), рішень Правління Банку та нормативних документів Банку.
- 1.2. Банк залучає до співпраці страхові компанії з метою підвищення рівня безпеки та мінімізації ризиків, пов'язаних з проведенням банківських операцій, а також для забезпечення своєї конкурентної позиції на ринку та якісного задоволення потреб клієнтів.
- 1.3. Положення створено з метою впровадження єдиного підходу до вибору та порядку співпраці зі страховими компаніями.
- 1.4. Це Положення є обов'язковим до використання в усіх підрозділах Банку, задіяних в процесі кредитування.

II. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

- 2.1. **Відбір страхової компанії** – процедура встановлення ділових відносин між Банком та страховими компаніями, що включає в себе відкриття страховій компанії ліміту страхової відповідальності на певний строк та на певних умовах.
- 2.2. **Вільний залишок ліміту на страхову компанію** - сума затвердженого ліміту на страхову компанію, зменшена на обсяг застрахованої відповідальності у цій страховій компанії.
- 2.3. **Загальний рейтинг страхової компанії** - узагальнююча оцінка страхової компанії, що визначається у відповідності до вимог цього Положення.
- 2.4. **Звітні дані страховика** –звіти, складені страховиком відповідно до Порядку складання звітних даних страховиків, затвердженого Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 03.02.2004 №39 (із змінами та доповненнями).
- 2.5. **Ліміт страхової відповідальності** – максимальний обсяг ризиків, пов'язаних із майном, прийнятим Банком у заставу, а також ризиками Банку, які Страхова компанія може взяти на себе відповідно до даного Положення.
- 2.6. **Оцінка ділової репутації** - відображення ділових якостей страховика, що забезпечує надійність співробітництва та ймовірність вчасного виконання ним зобов'язань перед Банком.
- 2.7. **Підрозділи Банку** – підрозділи Банку, до функціональних обов'язків яких відноситься співпраця з страховими компаніями для цілей бізнесу.
- 2.8. **Рейтинг поточного фінансового стану страхової компанії** - узагальнююча оцінка поточних значень показників діяльності страховика, що характеризує ліквідність, платоспроможність, рентабельність та інші сторони діяльності страхової компанії.
- 2.9. **Рейтинг якісних факторів ризику** - узагальнююча оцінка діяльності компанії, визначена виходячи зі строку функціонування компанії, розгалуженості філіальної мережі, рівня менеджменту та інших якісних факторів ризику діяльності страховика.
- 2.10. **Страхування** – вид цивільно-правових відносин по захисту майнових інтересів фізичних і юридичних осіб у випадку настання страхових випадків, що обговорено в договорах страхування і чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними і юридичними особами страхових сум.
- 2.11. **Страхові компанії (страховики)** – фінансові установи (юридичні особи – резиденти), що створені у визначеній законодавством організаційно – правовій формі та мають ліцензію на здійснення страхової діяльності.

III. ПРИНЦИПИ ВІДБОРУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

- 3.1. Метою відбору та співпраці із страховою компанією ї є мінімізація ризиків діяльності Банку, які виникають під час страхування заставного майна при реалізації програм кредитування фізичних та юридичних осіб, а також збільшення прибутковості через централізоване

введення єдиних розмірів комісійних винагород від співробітництва зі страховими компаніями (у разі впровадження).

- 3.2. Страхування заставного майна та ризиків Банку при кредитуванні клієнтів може здійснюватися у страховика за вибором клієнта серед рекомендованих до співпраці з Банком компаній. Користування послугами іншої Страхової компанії можливе у виключних випадках, за окремим рішенням Кредитного комітету Банку. Якщо на момент вступу у відносини з Банком клієнт Банку, або заставне майно, вже є застрахованим у Страховій компанії, яка не входить до переліку рекомендованих до співпраці з Банком і суми покриття та перелік страхових випадків є достатніми з огляду на відповідні ризики Банку, то такі договори страхування можуть бути збережені (за рішенням Кредитного комітету Банку, та за умови внесення у страхові угоди пункту про призначення Банку Вигодонабувачем) до кінця його дії, після чого нові страхові договори клієнта мають бути укладені із рекомендованим до співпраці з Банком страховиком.
- 3.3. Банк намагатиметься оптимізувати кількість рекомендованих до співпраці Страхових компаній, але уникатиме надання ексклюзивних повноважень жодному з страховиків. Банк не буде обіцяти забезпечити будь-кому з рекомендованих до співпраці страховиків заздалегідь обумовлені обсяги страхових премій. Банк також не буде умисно спрямовувати своїх клієнтів до певного страховика на шкоду іншим рекомендованим до співпраці страховикам.
- 3.4. Банк проводитиме ґрунтовну оцінку кандидатів з метою забезпечення високої якості страхових послуг та фінансової надійності страховиків-партнерів. Банк використовуватиме методику аналізу згідно фінансових показників страховиків, а також якісну оцінку відповідно до ділової репутації страховиків, їх незалежного кредитного рейтингу та рейтингу у споживачів послуг та кредитних рейтингів, існуючого досвіду роботи з Банком, географічного та продуктового покриття, а також конкурентоспроможності запропонованих умов страхування.
- 3.5. Банк дотримуватиметься вимог законодавства України щодо банківської діяльності і захисту прав споживачів. З цією метою, поміж іншим, Банк слідкуватиме за тим, щоб запропоновані його клієнтам умови страхування були на типовому ринковому рівні або кращими.
- 3.6. Банк щорічно переглядатиме результати співробітництва із рекомендованими до співпраці страховими компаніями, та має право виключити із переліку рекомендованих до співробітництва компаній, які припустили випадки необґрунтованої відмови у виплаті страхових сум, перестали відповідати фінансовим критеріям, або щодо яких Банк матиме численні скарги своїх клієнтів. Одночасно Банк може включати до переліку інші страхові компанії, що відповідатимуть вимогам Банку та виявлятимуть бажання співпрацювати.

IV. ПОРЯДОК ВКЛЮЧЕННЯ ДО ПЕРЕЛІКУ РЕКОМЕНДОВАНИХ ДО СПІВПРАЦІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

- 4.1. Центр обслуговування корпоративних клієнтів ініціює питання щодо необхідності встановлення відносин із страховою компанією якщо:
- 4.1.1. умови запропонованого страховою компанією страхового продукту (продуктів) прийнятні для Банку або клієнта (клієнтів) Банку;
 - 4.1.2. страхова компанія діє в межах закону і має задовільну ділову репутацію;
 - 4.1.3. імідж страхової компанії не матиме негативного впливу на репутацію Банку .
- 4.2. Для включення страхової компанії до переліку рекомендованих до співпраці Страхова компанія надає Центру обслуговування корпоративних клієнтів Заявку та пакет документів згідно з Додатком 1 до даного Положення.
- 4.3. Заявка Страхової компанії та наданий пакет документів, а також клопотання Центру обслуговування корпоративних клієнтів щодо співпраці передається на розгляд наступним підрозділам Банку:
- ✓ Центру контролю ризиків – для оцінки фінансового стану та розрахунку ліміту відповідальності Страхової компанії на основі даного Положення;
 - ✓ Центру правового забезпечення – для оцінки дієздатності Страхової компанії;
 - ✓ Центру безпеки - для перевірки ділової репутації Страхової компанії, наявності/відсутності судових справ тощо.

При цьому вказане клопотання має містити обґрунтування доцільності співпраці з обраною страховою компанією, обсяг відповідальності, який пропонується застрахувати на підставі очікуваних обсягів співробітництва (у грошовому вимірі), предмет страхування та перелік ризиків, які планується застрахувати.

- 4.4. По результатах оцінки в межах компетенції кожний підрозділ готує висновок щодо доцільності/можливості співпраці із Страховою компанією, які подаються Кредитному комітету при розгляді питання щодо включення Страхової компанії до переліку рекомендованих до співпраці.
- 4.5. Центр контролю ризиків проводить оцінку фінансових показників, визначає прийнятність фінансового стану Страхової компанії відповідно до нормативних значень окремих фінансових показників та інших факторів, які мають вплив на фінансовий стан страхової компанії, визначає загальний рейтинг страхової компанії та розраховує ліміт страхової відповідальності.
- 4.6. Якщо Страхова компанія в достатній мірі відповідає вимогам банку, Кредитним Комітетом банку по результатах розгляду матеріалів наданих Страховими компаніями, Центром контролю ризиків, Центром правового забезпечення, Центром безпеки та Центром обслуговування корпоративних клієнтів приймається остаточне рішення щодо співпраці та встановлення ліміту страхової відповідальності.
- 4.7. Страхові компанії, які в результаті розрахунків отримали негативний загальний рейтинг, вважаються такими, що не відповідають внутрішнім вимогам Банку та, як виняток, можуть бути включені до переліку рекомендованих до співпраці за окремим рішенням Кредитного комітету за умов отримання позитивного висновку Центру безпеки та Центру правового забезпечення та отримання від Центру обслуговування корпоративних клієнтів аргументованих підстав щодо необхідності встановлення такої компанії Ліміту страхової відповідальності.
- 4.8. Підставами для відмови у встановленні Ліміту страхової відповідальності на Страхову компанію, його анулювання або призупинення може бути наявність принаймні однієї з наступних умов:
 - 4.8.1. відсутність у розпорядженні Банку фінансової звітності страхової компанії, передбаченої цим Положенням;
 - 4.8.2. відсутність або скорочення розміру власного капіталу страхової компанії до рівня 12 (дванадцяти) або менше мільйонів гривень;
 - 4.8.3. термін функціонування компанії на страховому ринку України не перевищує одного року;
 - 4.8.4. отримання негативного висновку Центру безпеки про ділову репутацію страхової компанії, її посадових осіб або власників;
 - 4.8.5. наявність випадків безпідставного затримання виплат страхового відшкодування з боку Страхової компанії.
 - 4.8.6. недотримання страховою компанією інших умов співпраці, якщо такі були погоджені.
- 4.9. При отриманні позитивного рішення Кредитного комітету Банку щодо включення Страхової компанії до списку рекомендованих до співпраці з Банком, Центр контролю ризиків інформує про це Центр операційної підтримки та Центр обслуговування корпоративних клієнтів шляхом надсилання сканокопії протоколу рішення Кредитного комітету банку/посилання щодо розміщення сканокопії підписаного протоколу Кредитного комітету на мережевому ресурсі, а Центр обслуговування корпоративних клієнтів надсилає лист - повідомлення Страховій компанії.
- 4.10. У разі анулювання Ліміту страхової відповідальності на конкретну страхову компанію Центр обслуговування корпоративних клієнтів зобов'язаний припинити укладення клієнтами – Позичальниками нових договорів щодо страхування ризиків із такою страховою компанією та запропонувати клієнтам Банку у якості партнера альтернативні страхові компанії.

V. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЛІМІТІВ СТРАХОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

- 5.1. Ліміти страхової відповідальності Страховика залежать від рейтингу поточного фінансового стану, який визначається шляхом розрахунку кількісних показників, а також рейтингу якісних факторів ризику діяльності страхової компанії.
- 5.2. На дату визначення ліміту страхової відповідальності розраховуються наступні кількісні показники:

Назва показника	Формула	Оптимальне значення	Вагові коефіцієнти	
1. Загальна платоспроможність			0,225	
а. Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Валюта балансу	> 40%		40%
б. Доля власного капіталу і страхових резервів у активах	Власний капітал + Страхові резерви / Активи	>80%		30%
в. Забезпеченість власними оборотними засобами	(Власний капітал – Необоротні активи) / Оборотні активи	> 5%		10%
г. Збільшення власного капіталу	Розмір капіталу за звітний період / Капітал за попередній -1	1-10%		10%
д. Збільшення страхових резервів	Розмір страхових резервів за звітний період / Резерви за попередній -1	1-5%		10%
2. Достатність страхових резервів			0,1	
а. Співвідношення страхових платежів та страхових резервів	Отримані страхові платежі / Страхові резерви	> 200%		30%
б. Співвідношення страхових резервів та власного капіталу	Страхові резерви / Власний капітал	70-130%		70%
3. Ліквідність			0,225	
а. Загальна ліквідність	(Грошові кошти + поточні фін. інвестиції) / Страхові резерви	> 50%		40%
б. Поточна ліквідність	(Грошові кошти + поточні фін. інвестиції) / Поточні зобов'язання	> 100%		20%
в. Показник терміновості	Грошові кошти / Страхові резерви	> 80%		40%
4. Залежність від ринку перестрахування			0,05	
а. Рівень перестрахування	Страхові платежі належні перестраховикам / Страхові платежі	20-50%		70%
б. Доля перестрахування в резервах	Доля перестрахування в резервах / Загальна сума резервів	5-50%		30%
5. Інвестиційна діяльність			0,075	
Інвестиційна активність	Фінансові інвестиції / Ва-	< 30%		

	люта балансу			100%
6. Фінансово-господарська діяльність			0,1	
Рентабельність фінансово-господарської діяльності	Чистий прибуток / Дохід з інвестиційної та страхової діяльності	1-20%		100%
7.Ефективність діяльності			0,1	
а. Показник рівня виплат	Страхові виплати / Отримані страхові платежі	20-60%		40%
б. Рентабельність капіталу	Прибуток / Власний капітал в середньому за період	15-60%		40%
в. Доля прибутку в резервах	Прибуток / Резерви в середньому за період	> 15%		20%
8. Ділова активність			0,025	
а. Зміна активів	Активи за звітний період / Активи за попередній -1	1-15%		100%
9. Якість активів			0,05	
а. Рівень дебіторської заборгованості	Дебіторська заборгованість / Валюта балансу	< 20%		80%
б. Частка грошових коштів у активах	Грошові кошти / Активи	> 30%		20%
10. Якість пасивів			0,05	
а. Рівень кредиторської заборгованості	Кредитор. заборгованість / Валюта балансу	< 10%		70%
б. Частка не страхових зобов'язань	(Зобов'язання (1595+1695+1700)- Страхові резерви (1530) / Зобов'язання	< 25%		30%

- 5.3. Кожен показник має свій ваговий коефіцієнт в залежності від важливості показника. Кожна страхова компанія має свій загальний показник фінансового стану, який вираховується за формулою:

$$R = \sum (i_j * k), \text{ де:}$$

R – загальний показник фінансового стану (вимірюється в межах від 0 до 100%);

i – ваговий коефіцієнт показника;

k=1, якщо показник в межах оптимального значення,

k=0 в інших випадках.

- 5.4. На підставі здійсненого коефіцієнтного аналізу фінансової звітності страховика на звітну дату, з врахуванням відсотку знаходження показників діяльності компанії в межах оптимальних значень, визначається рейтинг поточного фінансового стану страховика:

Значення показника фін. стану:	Рейтинг
> 75% показників	A
60 - 75% показників	B
40 - 60% показників	C
< 40% показників	D

- 5.5. На підставі отриманої від страхової компанії інформації, зазначеної у цьому Положенні, здійснюється аналіз якісних факторів ризику діяльності страхової компанії. Аналіз проводиться у відповідності до нижченаведеної таблиці. За результатами проведеного аналізу страховий

компанії присвоюється рейтинг якісних факторів ризику: А (найкращий рейтинг), В, С, D (найнижчий).

Рейтинг	Критерії
А	Термін діяльності компанії понад 5 років, наявність філій на переважній більшості території України, високий рівень менеджменту, бездоганна ділова репутація, наявність аудиторського висновку за останній рік діяльності, звіт аудитора містить немодифіковану думку.
В	Термін діяльності компанії 3-5 років, наявність великої кількості філій у певному регіоні України, достатній рівень менеджменту, позитивна ділова репутація, наявність аудиторського висновку за останній рік діяльності, звіт аудитора містить немодифіковану думку/ модифіковану думку із застереженнями
С	Термін діяльності компанії 1-3 роки, наявність невеликої кількості філій у певному регіоні України, задовільний рівень менеджменту, відсутність відомостей про незадовільну ділову репутацію, звіт аудитора містить модифіковану думку із застереженнями
Д	Термін діяльності компанії менше 1 року, незначна кількість філій, слабкий рівень менеджменту, наявність відомостей що свідчать про низький рівень ділової репутації, звіт аудитора містить негативну думку/відмову від висловлення думки або звіт аудитора відсутній.

5.6. Загальний рейтинг страхової компанії визначається на підставі наступної матриці:

		Оцінка якісних факторів			
		А	В	С	Д
Оцінка фінансового стану	А	Відмінний	Відмінний	Добрий	Добрий
	В	Добрий	Добрий	Задовільний	Задовільний
	С	Задовільний	Задовільний	Негативний	Негативний
	Д	Негативний	Негативний	Негативний	Негативний

5.7. Остаточний рейтинг страхової компанії присвоюється на підставі висновків Центру обслуговування корпоративних клієнтів, Центру безпеки, Центру правового забезпечення Банку з урахуванням усієї наявної інформації на момент прийняття рішення щодо визначення критеріїв співпраці Банку із конкретною компанією в галузі страхування.

5.8. Для визначення Ліміту страхової відповідальності приймаються до уваги рейтинг страхової компанії, розмір власного капіталу страхової компанії та база для розрахунку Ліміту страхової відповідальності.

Додаток 1
до «Положення про співпрацю з із страховими компаніями
в АТ «АЛЬТБАНК»

**Перелік документів, що надає
страхова компанія для співпраці з АТ «АЛЬТБАНК»**

№	Назва документу	Примітка
1	Анкета встановленої форми	Додаток 2
2	Форма № 1 (баланс) на останню звітну дату	Завірена копія /сканкопія
3	Форма № 2 (звіт про прибутки та збитки) на останню звітну дату	Завірена копія /сканкопія
4	Звіти про доходи та витрати страховика на останню звітну дату	Завірена копія /сканкопія
5	Пояснювальні записки до звітних даних страховика (розділи 1-6) на останню звітну дату	Завірена копія /сканкопія
6	Інформація про динаміку обсягів страхової відповідальності компанії в розрізі видів страхування за останні 4 квартали	Завірена копія /сканкопія
7	Аудиторські висновки / річні звіти, підтверджені зовнішнім аудитом за попередній звітний період	Завірена копія /сканкопія
8	Загальна інформація про діяльність компанії (термін діяльності, кількість та розгалуженість філій, проміжних та остаточного бенефіціара, відомості про менеджмент, структуру управління компанією, відомості про важливі зміни у діяльності компанії, тощо), а також зразки договорів страхування, страхові тарифи, франшиза, та ін.	Довільної форми
9	Розшифровки статей фінансової звітності, питома вага яких дорівнює та перевищує 5% відповідного звіту (за наявності)	Завірена копія /сканкопія
10	Установчі документи (статут, установчий договір, тощо)	Завірена копія/ сканкопія
11	Ліцензії на право провадження відповідних видів діяльності	Завірена копія/ сканкопія

Анкета страхової компанії

ЗАГАЛЬНІ ДАНІ	
Дата заповнення Анкети	
Назва Компанії	
Назва бренду	
ЄДРПОУ	
Статус платника податку на прибуток	
ІПН **	
№ Реєстраційного свідоцтва**	
Розрахунковий рахунок	
Назва банку	
МФО банку	
Адреса юридична (вулиця, № дому, поштовий індекс, місто, країна)	
Адреса поштова* (вулиця, № дому, поштовий індекс, місто, країна)	
№№ телефонів	
Контактні особи	
E-mail	
Web site	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ КОМПАНІЇ	
Стаж роботи з таким видом послуг/товарів	
Основні клієнти, з якими працюєте на даний момент: назва, адреса, телефон.	
Копії рекомендаційних листів (за наявності)	
Наявність філіалів (перелік міст)	
Адреса та контактний телефон головного офісу	
Кількість співробітників компанії (штатні/нештатні)	
Чи є серед робітників компанії родичі співробітників Банку?	
Чи відкритий розрахунковий рахунок у АТ «АЛЬТБАНК». Якщо ні, то чи готові ви відкрити його в разі подальшої роботи з Банком?	
Ліцензії, які вимагаються для цього виду діяльності (додати копії)	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИЦТВО КОМПАНІЇ

Посада 1	
ПІБ	
Номер телефону (в т.ч мобільний)	
Адреса електронної пошти	
Посада 2	
ПІБ	
Номер телефону (в т.ч мобільний)	
Адреса електронної пошти	

* Заповнюється лише в тому випадку, якщо підприємство знаходиться за іншою адресою ніж зазначено в реєстраційних документах.

**Заповнюється лише для платників ПДВ

Керівник підприємства

(ПІБ)

(підпис)

Інформація, викладена вище, має бути підтверджена керівником підприємства та завірена печаткою компанії.

